

AKTUALNA TEMA – Počitniška hiša v Novalji

IZ VSEBINE

- * Kljub težavam smo lani dobro gospodarili
- * Inovatorji so se prebudili

- * Počitniška hiša DA ali NE?
- * Obisk pri naših kooperantih – Splošno livarstvo DOBOVA

999505887

KLJUB TEŽAVAM SMO LANI DOBRO GOSPODARILI

ZNAČILNOST LANSKEGA POSLOVNEGA LETA SO BILE PRECEJŠNJE TEŽAVE, KI SO PESTILE CELOTNO JUGOSLOVANSKO GOSPODARSTVO. NAŠA DELOVNA ORGANIZACIJA SE JE ZARADI SPECIFIČNIH POGOJEV, V KATERI SE NAHAJA PANOGA PRIPRAVA SEKUNDARNIH SUROVIN, UBADALA ŠE Z DODATNIMI TEŽAVAMI. NO, KLJUB VSEMU PA LAHKO OCENJUJEMO GOSPODARJENJE NAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE V PRETEKLEM LETU ZA ZELO DOBRO IN USPEŠNO.

Pri analizi oziroma oceni, pripravljene skladno z opomnikom za izvajanje aktivnosti OOZS ob obravnavi zaključnih računov OZD za leto 1987 je potrebno poudariti, da smo morali prihodek v največji meri ustvariti sami s prizadevnim in racionalnim delom ob smotrnem izkoriščanju notranjih rezerv in ne s povečevanjem cen, ki so bile pod stalno družbeno kontrolo, ki je odredjala njihovo raven.

V lanskem obdobju smo tudi v okviru razpoložljivih sredstev nadaljevali z dopolnitvijo tehnološke in druge opreme. Več kot v naložbe pa smo prek celega leta vlagali napore v iskanje in pripravo novih programov in dodatnih racionalizacij. V letu 1987 se je količinsko izvoz povečal glede na leto poprej za 28 %, čeprav so se občasno porajale težave pri pridobivanju izvoznih dovoljenj. Pri samem razporejanju dohodka smo morali v največji meri spoštovati družbene usmeritve (resolucije, družbene dogovore in drugo). V ta namen nismo prekoračevali sredstva za OD, saj smo upoštevali usmeritve Zveze sindikatov predvsem, kar zadeva področje delitve po delu v odvisnosti od rezultatov dela.

V zadnjem času, predvsem pa v

prejšnjem letu se v naši delovni organizaciji kaže pospešena aktivnost na področju nagrajevanja inventivnega dela tako posameznikov kot skupin. Na podlagi ustreznega samoupravnega splošnega akta v obeh TOZD nagrajemo predvsem tisto kreativno oz. proizvodno delo, ki ima za posledico povečanje dohodka bodisi tako TOZD kot DO kot celote.

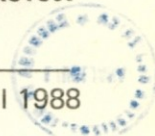
Skladno s stališči Zveze sindikatov Slovenije je vsakemu delavcu zagotovljena skladno s samo-

upravnimi akti, ob njegovem pričakovanem normalnem rezultatu dela, socialna in materialna varnost, prav tako pa tudi varnost tistih, ki iz zdravstvenih ali drugih objektivnih vzrokov ne dosežajo pričakovanih rezultatov.

Izmensko delo je v naši delovni organizaciji potekalo v glavnem le na Predelovalnem centru Celje ter na Tekstilnem obratu Ljubljana. Na drugih organizacijskih enotah pa je občasno uvedeno le takrat, ko je to potrebno zavoljo izpolnitev planskih obveznosti. Občasna ozka grla, ki se pojavljajo tu in tam, pa so bila zgolj zaradi kadrovske sestave delavcev, in to predvsem na proizvodnih delih in nalogah (sortiranje). Pri samem delu pa je iz meseca v mesec bilo čutiti vse boljši odnos delavcev do osnovnih sredstev in delovnih priprav, kar kaže na nji-

Delež pri lanskem uspešnem poslovanju je prispevala tudi kakovostnejša priprava materiala

hovo vse večjo osveščenost do ravnanja z družbeno imovino.

Delež izvoza na konvertibilno področje je znašal lani v celotnem prihodku v DO 8 %, vrednostno pa 1.732.876.470 din.

Kot že rečeno, smo plan izvoza sekundarnih surovin v preteklem letu presegli, za to poslovno leto 1988 pa pričakujemo, da ga bomo glede na trdne poslovne dogovore najmanj v isti višini kot lani.

Obseg bolniškega staleža se je v poslovnem letu 1987 nekoliko povečal (za 5,1 %) v primerjavi z letom 1986 (porodniški dopusti, poklicna obolenja, razne poškodbe in drugo).

Disciplinska komisija je v lanskem letu prejela 33 predlogov za uvedbo disciplinskih postopkov. V sedmih primerih je bil postopek ustavljen oziroma niso bile opravljene obravnave.

V 26 opravljenih disciplinskih obravnav so bili izrečeni naslednji ukrepi:

- prenehanje delovnega razmerja 7,
- pogojno prenehanje delovnega razmerja 5,
- javni opomin 10,
- opomin 3,
- razporeditev na druga dela in naloge 1.

Nadurno delo oziroma delo prek polnega delovnega časa je bilo lani prisotno le v nekaterih primerih, ko je bilo nujno potrebno nadaljevati začeto delo. To so bili primeri, ko to ni bilo moč doseči s samo prerazporeditvijo delovnega časa na delovnih enotah in obratih.

Pogodbe o delu smo sklepali le za tiste primere oz. dela, za katera ni smotrno sklepanje delovnega razmerja skladno z Zakonom o delovnih razmerjih. To so bila v glavnem dela čiščenja prostorov in kurjenja v zimskih mesecih. Za omenjena dela smo izplačali sredstva v višini 11.424.553 din.

Naša prizadevanja so šla tudi v tem obdobju v smeri uresničevanja Samoupravnega sporazuma o usklajevanju načrtov zaposlova-

nja tako pripravnikov kot študentov.

Kar zadeva likvidnostni položaj delovne organizacije, smo v posebnem sprejetem Programu aktivnosti za izboljšanje gospodarjenja vnesli tudi prizadevanja za izterjavo terjatev do naših kupcev. Neplačano realizacijo smo uspeli v tem obdobju zmanjšati na minimum, to je vsega skupaj na 80 milijonov.

Sredstva za osebne dohodke smo zagotavljali v glavnem iz tekočih prilivov in iz kratkoročnih kreditov.

Iz vseh teh podatkov oz. kratkih

ocen je razvidno (podrobneje pa še iz samih števil in tabel v samem poslovnem poročilu), da smo lahko z lanskimi doseženimi poslovnimi rezultati tako po količini kot po kakovosti povsem zadovoljni, kar nam vliva ustvarjalni optimizem za delo v naslednjih obdobjih.

Porok za to pa je naša pripadnost kolektivu in dejavnosti, dobra poslovna naravnost ter naš ugled pri poslovnih partnerjih, ki so se pokazala v poslovnem letu 1987.

Janez Češnovar

PLAN ZA LETO 1988

Kot je že v navadi, se na podlagi v decembru sprejete projekcije plana pristopi k izdelavi plana za tekoče leto, ko so znani podatki za preteklo leto po ZR. Preteklo leto vedno služi kot baza, na katero primerjamo planirane podatke.

Če primerjamo dosežene podatke po ZR 87 in oceno za leto 1987, vidimo, da smo gospodarili bolje, kot smo predvidevali na osnovi 9-mesečnih poslovnih rezultatov. Zaradi tega smo napravili tudi rebalans plana, saj si višjih OD ne moremo izplačati, če ne dosežemo boljših poslovnih rezultatov. To pomeni, da je sedaj osnova, to je leto 1987, izpadlo bolje, kot smo pričakovali. Če sedaj ne bi projekcije s planom korigirali navzgor, bi bile stopnje rasti manjše, kot smo jih prvotno predvideli. To pa si ne moremo privoščiti iz preprostega razloga, ker smo v mesecu februarju zvišali akontirano maso OD,

kar ima za posledico, da moramo sedaj zvišati tudi vse tiste elemente, ki to maso pokrivajo. Torej več moramo ustvariti realizacije, dohodka, čistega dohodka, saj bomo le na ta način zadostili razporejanje čistega dohodka in oblikovanje sredstev za OD, ki mora temeljiti na določenih Družbenega dogovora o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SR Sloveniji v letu 1988. Seveda to ne bo lahko, še posebej ne zato, ker imamo do nadaljnega zamrznjene cene in bo mogoče doseči večjo realizacijo in pridobljeno vrednost le z več vloženim stroj-

nim in ročnim delom, skratka z boljšo in kvalitetnejšo pripravo odpadnih surovin v sekundarne surovine.

Boljša in kvalitetnejša priprava sekundarnih surovin pa pomeni tudi boljšo predpripravo in organizacijo dela, večjo izkoriščenost predelovalnih in transportnih kapacitet, racionalen odnos do vložkov v proizvodnem procesu, to je vseh oblik stroškov itd. Pri tem ne smemo zanemariti tudi kulture dela, odnos do dela je treba povezati z nagrajevanjem po delu, z dvigom produktivnosti dela, z izobraževanjem ob delu in podobno.

Neposredna povezava z delom je tudi skrb za delavca, reševanje njegovega stanovanjskega vprašanja, rekreacije (aktivni odmor), varstva pri delu, pravočasnega informiranja za odločanje itd.

Pravijo, da je samo dobro informiran in osveščen delavec lahko dober samoupravljaec, čeprav država vedno bolj skrbi, da je prostora za samoupravljanje vedno manj. Pri tem naj ima pomembno vlogo tudi GLASILO in INFORMATOR ter gradiva za samoupravne organe.

Ena izmed pomembnih usmeritev planskega akta mora biti tudi ta, da se akumulacija povečuje hitreje od sredstev za OD in SP. Akumulacija pomeni sposobnost za normalno poslovanje, manj tujih sredstev obremenjenih z visokimi obrestmi, to pa za naše poslovanje pomeni manj stroškov in v končni fazi večji dohodek.

V planu bo potrebno upoštevati tudi spremembe v višjih prispevkih iz OD in nižjih iz dohodka. Kot vse kaže pa verjetno ob tolikih neznankah tudi letošnje leto ne bo ostalo brez rebalansa plana, saj spreminjanja tekoče ekonomske politike in njeno prilaganje dnevnim potrebam ni mogoče zanesljivo oceniti. Vse to pa ima določene posledice na načrtovanje poslovanja. Postavljene cilje bo potrebno doseči, če bo-

Pri doseganju planskih ciljev bo odvisno tudi od dobre tehnološke opreme

mo hoteli zadovoljiti vsebino, splošno in skupno porabo in akumulacijo.

Kakšno bo odstopanje od načrtov, bo pokazal čas.

Janez Ramovš

IZ DELA DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ

KONFERENCA OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA DO DINOS

Po volilnih konferencah Izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata in delovnih enotah, obratih in v delovni skupnosti skupnih služb se je Konferenca osnovnih organizacij sindikata DO DINOS v spremenjenih sestavah letos sestala že dvakrat. Oba sestanka se je udeležila večina predstavnikov izvršnih odborov, kar kaže, da delovna vnema te družbenopolitične organizacije tudi letos ne popušča.

Na februarškem sestanku je konferenca obravnavala poslovno poročilo in rezultate poslovanja v preteklem letu tako za delovno organizacijo kot za obe temeljni organizaciji in delovno skupnost. V tej točki so vsi trije direktorji opozorili na nekatere najpo-

membnejše kazalce poslovanja v preteklem letu in hkrati že nakažali na usmeritev za tako uspešno delo k doseganju dobrih rezultatov, kot so bili v letu 1987. Na tem sestanku so bili vsi prisotni seznanjeni še z možnostjo nakupa počitniške hiše v Novalji

Vse večja aktivnost na sestankih Konference sindikata DO DINOS

na otoku Pagu in so se zavezali, da bodo o tem obvestili svoje sindikalne sredine. Predsedniki izvršnih odborov so bili hkrati zadolženi, da v svojih sredinah izpeljejo akcijo osebne izjavljanja delavcev ZA ozir. PROTI nakupu omenjenega objekta.

Sestanek konference marca pa je bil v glavnem namenjen obravnavi gospodarskega načrta za leto 1988 in dogovoru o aktivnostih pri njegovem sprejemanju. Vodja področja za načrtovanje, analize in investicije Janez Ramovš ter direktorja obeh temeljnih organizacij Marjan Razpotnik in Stanislav Pesjak so opozorili na nekatere najpomembnejše cilje, ki smo si jih zastavili v letošnjem gospodarskem načrtu na podlagi projekcije plana. Poudarili so, da bo potrebno maksimalno angažirati ustvarjalne sposobnosti naših delavcev, temelječe na racionalni organizaciji dela, vzpodbudnem nagrajevanju, racionalnem zaposlovanju-s poudarkom na znižanju vseh vrst režije, čim večjem

izkoriščanju predelovalnih zmogljivosti, racionalni porabi energije, dobrem in sprotne vzdrževanju delovnih sredstev, dopolnilnem usposabljanju zaposlenih in po potrebi prerazporeditvam dela, da bi prihajalo do čim manjšega izpada strojnih in delovnih potencialov.

Ob koncu razprave so sprejeli sklep o informaciji gospodarskega načrta za leto 1988 in se obvezali, da bodo posamezne sindikalne organizacije nosilci postopka njegovega sprejemanja na zborih delavcev, ki naj bodo na vseh enotah do 15. aprila t.l.

V nadaljevanju sestanka je bila dokaj burna razprava o poteku akcije za nakup počitniških kapacitet.

Na prejšnjem sestanku so sklenili, da se zadolži vse osnovne organizacije sindikata, IO OOS v DO DINOS ter vse vodilne delavce na delovnih enotah, obratih in delovni skupnosti za izpeljavo akcije z osebnim izjavljanjem v

zvezi s predlogom na nakup počitniške hiše v Novalji na otoku Pagu.

Na konferenci so ugotovili, da so se na podlagi pismenih izjav le v TOZD POS odločili z dvotretinsko večino glasov ZA nakup omenjenega počitniškega objekta.

Zato so sprejeli sklep, da Konferenca osnovnih organizacij sindikata DO DINOS predlaga delavskemu svetu TOZD POS, da sprejme sklep o začetku postopka na nakup počitniške hiše v Novalji na otoku Pagu. Pred tem pa naj strokovne službe pripravijo finančno konstrukcijo nakupa ter preverijo lastništvo počitniške hiše.

Če ne bi prišlo do realizacije omenjenega nakupa, naj strokovne službe ponovno proučijo nove možnosti za nakup počitniških kapacitet za potrebe delavcev DO DINOS.

J.Č.

INOVATORJI SO SE PREBUDILI

Kot kaže se je inovacijska dejavnost v TOZD Priprava odpadnih surovin le premaknila z mrtve točke. Strokovna komisija za inventivno dejavnost si je bolj ali manj prizadevala, da bi obudila to dejavnost med našimi delavci in po treh letih je le napočil žarek upanja. Kljub temu pa še prepočasi prodira pri delavcih spoznanje, da brez novih idej, koristnih predlogov, izumov in tehničnih izboljšav ni mogočakovati razvoja na vseh področjih dela.

V začetku tega leta je komisija za inovativno dejavnost TOZD POS prejela kar devet predlogov štirih delavcev iz Maribora in Ljubljane.

Le-te je komisija na osnovi strokovnih ocen tehničnega sektorja obravnavala in na podlagi Pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih oblikovala predloge za odločanje na delavskem svetu.

Inovacijske predloge so posredovali:

1. VOZELJ Boštjan (PC Ljubljana) – 3 predloge

- montaža grelca hidravličnega olja na papirni liniji,
- montaža elektromagneta na trgalnem traku papirne linije in
- grelec komandnega pulta in razdelilne omare papirne linije.

Za prvi in tretji predlog je komisija menila, da se obravnavata kot tehnični izboljšavi, ki predstavljata trajno znižanje stroškov vzdrževanja in obratovanja ter s tem trajno korist in s tem prispevata k povečanju dohodka TOZD.

Tehnični izboljšavi mora realizirati oziroma izvesti predlagatelj s strokovnimi službami. Inovacijska dohodka in nadomestilo avtorju se bosta ugotovila skladno s pravilnikom po realizaciji obeh predlogov.

V zvezi montaže elektromagneta na trgalnem traku papirne linije

pa je komisija ocenila, da bi za realizacijo bil potreben večji investicijski poseg v trgalno linijo, ki bi bil vprašljiv tako z vidika tehničnih rešitev in danih prostorskih možnosti.

Zato je komisija sporazumno z avtorjem sklenila, da se predlog obravnava zgolj kot koristen predlog, na podlagi katerega avtorju pripada enkratno izplačilo najmanjšega zneska nadomestila, ki je določen za leto 1988, in sicer v višini 11.500.- din.

2. VRTAČNIK Filip (PC Ljubljana) – 4 predloge

- mazanje korita na paketirki Arnold,
- računalniški program za vodenje procesa,
- naprava za razrez in predstiskanje pločevine in
- tehnična izboljšava dolivanja goriva za agregat Arnold.

Prvi predlog je komisija ocenila, da gre za tehnično izboljšavo, ki jo naj avtor realizira v najkrajšem času v sodelovanju s tehničnimi službami, ob zagotovitvi materialnih in drugih potrebnih pogojev za poizkusno izvedbo predloga. V odvisnosti od rezultatov preizkusa bo komisija predloga obravnavala kot tehnično izboljšavo.

Za drugi in tretji predlog Filipa Vrtačnika je komisija menila, da gre v obeh primerih za koristen predlog, saj bi bil za realizacijo predlogov potreben večji investicijski poseg, katerega tehno eko-

nomsko upravičenost bi bilo potrebno predhodno ugotoviti na podlagi primerjalnih analiz predlaganih in drugih znanih tehničnih rešitev v praksi.

Zato je v soglasju z avtorjem komisija oba predloga obravnavala kot koristna predloga in sklenila, da avtorju pripada enkratno izplačilo za vsak predlog posebej v višini 11.500.- din.

Zadnji predlog, ki v svoji funkciji deluje sedaj že leto dni, pa je komisija ocenila, da se obravnava kot tehnična izboljšava trajne vrednosti v smislu prihranka delovnega časa za dolivanje goriva v agregat Arnold, prihranek na gorivu, preprečitev poškodovanja asfalta zaradi razlivanja goriva in zmanjšanje onesnaženosti voda.

Na podlagi izračuna inovacijskega dohodka v času treh let je komisija predlagala delavskemu svetu, da se avtorju izplača nadomestilo za izvedeno tehnično izboljšavo za dobo treh let v višini 195.000.- din.

Med uspešne inovatorje sodi tudi Berto KARIŽ

3. KARIŽ Berto (PC Ljubljana) – 1 predlog

Avtor je predložil komisiji prijavo za opremo viličarja z odzivno

desko za notranji transport odpadnega papirja, o čemer smo v naši prejšnji številki glasila že pisali.

Inovacija sodi kot tehnična izboljšava, ki je že nekaj časa v uporabi, zato je komisija na podlagi ugotovljenega čistega triletnega inovacijskega dohodka predlagala delavskemu svetu, da se mu izplača nadomestilo izvedene tehnične izboljšave v skladu z merili, določenimi v pravilniku ter opredeljenih korekcijskih faktorjev za dobo treh let v višini 216.882.- din.

4. KOLOŠA Franc (DE Maribor) – 1 predlog

Franc Kološa, ki na delovni enoti Maribor opravlja dela in naloge vzdrževalca, je komisiji predložil prijavo tehnično izboljšavo preureditev delovnega stroja z motorjem TAM 125 T 12 na električni pogon. Na podlagi mnenja in ocene strokovnih služb je komisija ugotovila, da predstavlja izvedena tehnična izboljšava, ki deluje že leto dni in to brezhibno, trajno uporabnost v delovnem procesu in zato pripada avtorju nadomestilo za omenjeno inovacijo na podlagi dejansko doseženega inovacijskega dohodka za dobo treh let v višini 346.813.- din.

Vse predloge komisije za inventivno dejavnost je obravnaval že tudi delavski svet TOZD POS in jih soglasno brez pripomb tudi sprejel.

Seveda komisija tudi v prihodnje pričakuje nove predloge in to ne samo iz vrst delavcev Ljubljane in Maribora temveč tudi iz ostalih delovnih enot po Sloveniji.

Za iskanje novih idej na tem področju ni potrebno veliko truda, v svojem delovnem okolju se je treba le nekoliko bolj ozreti naokoli in „potuhtati“ kako bi se dalo določeno delo poenostaviti in s tem prištediti določena sredstva in čas.

Pri iskanju novih inovacij vam želimo veliko uspeha!

Janez Češnovar

BREZ INOVACIJ NI RAZVOJA

Med tiste delavce naše delovne organizacije, ki želijo s svojim deležem oživiti inovacijsko dejavnost v Dinosu, sodi prav gotovo tudi Filip VRTAČNIK, vzdrževalec na Predelovalnem centru Ljubljana. V naši delovni organizaciji združuje delo že polnih 11 let in pred dobrima dvema mesecema je strokovni komisiji za inventivno dejavnost TOZD POS posredoval kar štiri predloge.

Po strokovni oceni je komisija dva izmed njih ocenila kot koristna predloga, kajti za njuno realizacijo bi bil potreben večji investicijski poseg glede na potrebno strokovno raven za proučitev tehnno-ekonomskih pogojev in možnosti ter za izdelavo potrebne projektne rešitve. Tretji od njegovih predlogov je v fazi realizacije skupaj s strokovnimi službami, četrti „IZBOLJŠAVA DOLIVANJA GORIVA ZA AGREGAT ARNOLD“ pa se že uporablja.

V tem prispevku želimo predstaviti četrto tehnično izboljšavo „črnuškega inovatorja“ in zvedeti od njega samega, kaj misli o inovativni dejavnosti nasploh.

„Do idej za inovacije prideš pri samem delu,“ je začel najin pogovor Filip Vrtačnik.

„Že v prejšnji delovni organizaciji, pri komunalni, kjer sem bil zaposlen, sem bil nagrajen za tehnično izboljšavo nekega mehanizma, ki so ga pozneje poslali celo v Sovjetsko zvezo. Poglejte, do izboljšave dolivanja goriva za agregat Arnold sem prišel takrat, ko sem moral ročno in to ob močnem deževju prečrpavati gorivo v agregat paketirke. Razmišljal sem, kako bi si delo poenostavil, prihranil na času, na samem gorivu, ker bi bil s tem odstranjen problem takratnega polivanja ob samem pretakanju, ter preprečil poškodovanje asfalta zaradi razlivanja goriva. Na pod-

Filip VRTAČNIK ob svoji inovaciji na paketirki ARNOLD

lagi moje idejne rešitve se sedaj gorivo iz soda ob delovanju samega agregata avtomatično prečrpava v količinah, ki jo stroj potrebuje. Gre sicer za majhne stroške in malenkosten postopek ter za dokajšen prihranek. Na prvi pogled bi marsikdo rekel, saj to pa ni nič. Res je, nič ni, samo nekdo pa le mora tako stvar „pogruntati“, ali ne!“

„Komisiji ste pred kratkim posredovali še tri predloge. Za dva vam je odobrila kot koristen predlog enkrat najmanjši znesek nadomestila, tretji pa je v fazi realizacije. Kaj vi menite o tem?“

„Po mojem prepričanju se bi dali vsi trije, ne takoj ampak sčasoma, tudi realizirati. Več časa bi bilo potrebno za računalniški program za vodenje procesa za paketirki ARNOLD in za napravo za razrez ter predstiskanje pločevine, medtem ko dela na realizaciji mazanje korita na paketirki ARNOLD potekajo vse prepočasi. Izračunal sem namreč, da bi pri realizaciji zadnjega mojega predloga prištedili letno dve stari milijardi dinarjev.

Menim, da naša država krepko „caplja“ na področju inventivne dejavnosti za ostalimi evropskimi državami. Premalo se zavedamo, da brez idej, koristnih predlogov, tehničnih izboljšav in izumov ni

razvoja. Če ne greš s časom naprej, si zaostal in dolgo iščeš priključek z ostalimi deželami.

Še enkrat poudarjam, da gre na tem področju v naši delovni organizaciji vse prepočasi, tu mislim od samih idej pa do njihovih tehnoloških rešitev. Pa še to, tudi nagrade so skromne, pa kaj hočemo.“

Ko sem že zapuščal predelovalni center, je še dodal: „Pa le zapišite, da imam v ognju še kopico idej, eno od teh že skušam urešničevati,“ in je odšel k vozilu, kjer oblikuje tehnično rešitev, s katero želi voznikom ob nakladanju prištediti čas in dodatno delo.

Janez Češnovar

POČITNIŠKA HIŠA DA ALI NE?

Pa imamo zopet nekaj, kar lahko glodamo ure in ure, dneve in dneve. Ne gre za nikakršno kost, temveč za počitniško hišo v Novalji na otoku Pagu. Le kdo nam jo je skuhal? Ja, kdo drug kot naši direktorji, oni so tisti, ki nam ponujajo to „bajto“ nekje v divjini, in to celo na otoku.

Vsa zgodba se je začela v sredini februarja. Kot strela z jasnega se je zvedelo, da IPO-jevci predlagajo nakup enonadstropne počitniške hiše v Novalji. Novica se je širila hitreje kot vsakomesečna informacija o plačah. Že res, da potrebujemo nove počitniške kapacitete, ampak da bi nam od zgoraj solili pamet, to pa ne in ne pa pika. Vprašanje je, če si v teh malodušnih časih to sploh zaslužimo, to je drugotnega pomena; če bomo šli v nakup, pa bomo še videli.

In je bil sestanek Konference osnovnih organizacij sindikata DO

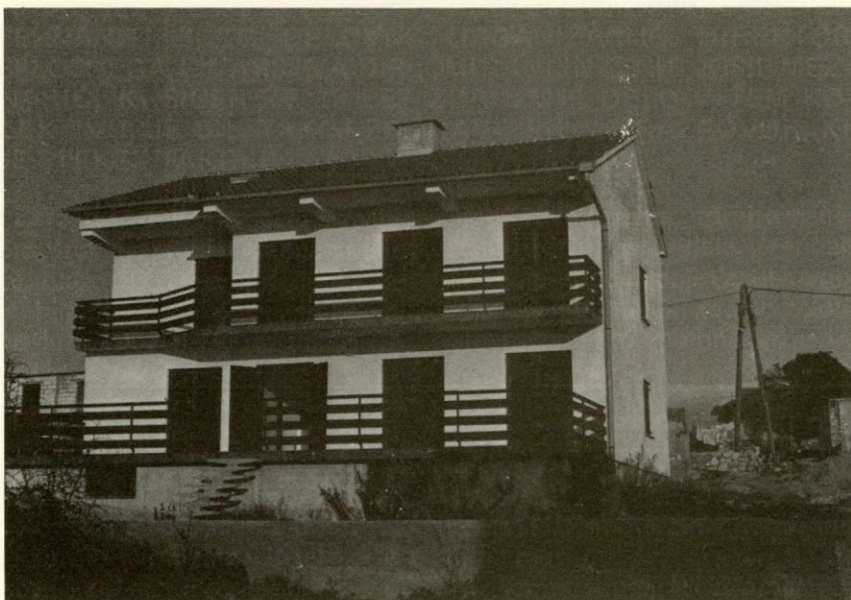
DINOS, kjer je bila podana informacija o možnosti omenjenega nakupa, podobno je bilo tudi na vseh treh delavskih svetih. In te informacije so podajali, kdo drug kot sami direktorji. Ob tem so vsi molčali, le malokdo je o tem nakupu povprašal to in ono, največ pa je bilo tistih, ki so si svoje mislili, nekateri pa tudi po svoje ukrepali z besedami ali pa na papirju.

Pravcati val razburjenja, ogorčenja pa preklinjanja je povzročilo osebno izjavljanje delavcev, ki so se „moral“ opredeliti, in to pomislite pismeno ali so ZA ali

PROTI začetku postopka za nakup morskega Dinosovčka. Eni so menili, da bodo ob službo, če ne bodo ZA, drugi so bili korajžni kot še nikoli doslej in so bili odločno PROTI, tretji pa so bili kar odsotni.

Mnogi so menili, zakaj pa ne poiščemo še kakšno drugo možno varianto za nakup? In se je v ponedeljek zgodaj ob petelinjem prepevanju odpravila posebna ekspedicija na 800 kilometrov dolgo pot, da bi ustregla nekaterim morskoželjnim Dinosovcem. Alenka, Drago, Gabrijel in Cveto so prečesali skoraj celotno obalo od Stinice, obiskali pa so tudi Novaljo na Pagu ter počitniško naselje Gajac in še podoben „jajac“. Skupno so drugi dan utrujeni kot „crke“ napisali poročilo o ogledu in Da, in medtem časom, se je marsikaj dogajalo, ki je le malokateremu delavcu v Dinosu ušlo. Med „vsiljenim“, kot so ta dogodek nekateri komentirali, podpisovanjem, so padale take, da je kaj. Nekaterim sindikalistom je trda predla, ker so morali listine z izjavami nositi okoli, kot da bi prenašali 7. člen državne pogodbe. Zagroženo jim je bilo, da jih bodo celo odpoklicali. Drugi so menili: Moja žena že ne bo v tej hiši kuhala z drugo babo! in podobno.

Konferenca sindikata DO DINOS naj bi na podlagi poročila posebne skupine, ki si je ogledala nove možnosti za nakup, dala končno sliko DA ali NE. No, stvar pa se je še bolj zapletla, kajti z dvotretjinsko večino glasov ZA nakup so se odločili le delavci TOZD POS, v TOZD TEKS-TILKA je bilo sprejeto sicer z večino glasov, v DSSS pa so bili zvečine PROTI. In kaj sedaj? Za nameček pa so nekateri celo menili, da bi nekaterim v naši delovni organizaciji sicer ustrezal otok, ampak ne Pag, temveč kakšen drugi V posel pa naj bi bili vpletene celo nekatere invalidske organizacije. Zanimivo pri vsej stvari pa je dejstvo, da se večina naših delavcev

Kaj pa je tebe treba bilo?

strinja, da so dodatne počitniške kapacitete potrebne. Stare prikolice „odhajajo“ postopoma v pokoj, že nekaj let nam na obali grozijo, da nam bodo zavoljo novega urbanističnega načrta podrla hiše v Savudriji, s campom Vrsar imamo pogodbo le do leta 1990, ostane le še Kranjska gora,

ki pa, kot smo se še v šoli učili, ni na morju.

Torej smo skoraj vsi ZA in PROTI hkrati. Ni se treba pri tem predlogu spuščati v to, ali so dali pobudo za nakup omenjene uboge hiše v Novalji direktorji ali kdo drug. Pomembno pri stvari je dejstvo, da se o tem problemu

ni nihče prej pogovarjal niti sindikat niti Komisija za kulturo šport in rekreacijo.

Lahko je biti pameten potem, pred tem pa nihče ne trene niti z mezinem. Prepričani smo, da bi tudi tisti, ki so predlagali nakup tega Dinosovega „Paradiža“, dali kakršnokoli podporo tistemu posamezniku ali skupini, ki bi predložila svoj predlog in ga utemeljila.

Nekateri pravijo: Saj nismo za skupaj, ker se še v službi grdo gledamo! Morda je v tem nekaj resnice glede malodušja, ki se nas loteva ne samo v naši delovni organizaciji, temveč tudi izven nje. So pač taki časi, ko nas tarejo vse hujše gospodarske težave, ki se odražajo tudi v odnosih.

Kako se bo stvar razpletla naprej, pa po potrebi v naslednji številki. Če ne bo več aktualno, vam bomo začeli objavljati nadaljevanko „O jari kači in steklem polžu.“

Po govornih zapisih
Jean Cherry

OBISK PRI NAŠIH KOOPERANTIH SPLOŠNO LIVARSTVO DOBOVA

ZA NAŠO RUBRIKO „OBISK PRI NAŠIH KOOPERANTIH“, KI SMO JO ZAČELI UVAJATI ŽE V PREJŠNJI ŠTEVILKI GLASILA, SMO TOKRAT IZBRALI SPLOŠNO LIVARSTVO IZ DOBOVE, KI SODI TAKO PO STAŽU KOT PO VSEBINI SODELOVANJA MED NAJVEČJE KOOPERANTE NAŠE DELOVNE ORGANIZACIJE. PRAV ZATO SMO SE ŽELELI NEKOLIKO POBLIŽE SEZNANITI S TO DELOVNO ORGANIZACIJO. DIREKTOR SPLOŠNEGA LIVARSTVA DIPLOMIRANI INŽENIR JOSIP MEŽNARIČ, KI SICER ŽE 13 LET ZDRUŽUJE DELO V TEM KOLEKTIVU, JE BIL TAKOJ PRIPRAVLJEN NA RAZGOVOR, KI JE STEKEL TAKOLE:

„Zametki delovne organizacije Splošno livarstvo Dobova segajo že v leto 1951, torej iz časov, ko je bila le-ta v rokah zasebnika, od leta 1962 pa je postala druž-

beno-pravna oseba, torej organizacija združenega dela. Vendar pa se je sodelovanje z delovno organizacijo DINOS začelo že ob samem začetku zasebne firme in

traja vse do danes, torej polnih 37 let. Omenjeno kooperantstvo je bilo takrat omejeno le na delovno enoto Trbovlje, danes pa sodelujemo in to zelo uspešno z vsemi vašimi enotami po Sloveniji,“ je začel pogovor tovariš Mežnarič in nadaljeval:

„Naša glavna dejavnost je proizvodnja odlitkov iz sive litine in barvnih kovin, predvsem iz bakra, brona, medenine in ostalih. Pri sami proizvodnji nismo omejeni na težo in obseg. To so izdelki v manjših serijah, in to pretežno po naročilu naših kupcev. Zato se teže lahko gibljejo od

Josip MEŽNARIČ — direktor Splošno livarstvo Dobova

enega kilograma pa do štirih ton. To velja tako za izdelke iz litine kot za barvne kovine. Prav hitro se prilagajamo željam kupcev, po potrebi prilagajamo tudi tehnologijo, seveda pa pri tem vedno in vse bolj upoštevamo rok dobave in kakovost izdelka.

Naša lanska proizvodnja je znašala 1700 ton odlitkov, od tega okoli 100 ton barvnih kovin,

ostalo pa so bili odlitki iz litine. Poudariti moram, da imamo zelo razvejano poslovno sodelovanje z našimi kupci, tu bi predvsem rad omenil INDOS, Litostroj in IMP iz Ljubljane, pa Strojno tovarno iz Trbovelj, Metalno iz Maribora, Kovinarsko Krško, Elan iz Begunj ter zagrebški Rade Končar, Jedinstvo ter Čelik iz Križevcev. Na področju barvnih kovin pa so v ospredju ladjedelnice, predvsem Uljanik iz Pulja.

No, ko že govorim o naših dobaviteljih, potem je to v prvi vrsti DINOS, ki nam redno, in to v največjih možnih količinah sprti dobavlja litino in odpadke barvnih kovin za našo proizvodnjo. Zadnjih pet let se je naše sodelovanje na tem področju močno okrepilo, saj nam njegova dobava zaenkrat zadostuje za našo proizvodnjo tako, da nam ni potrebno iskati drugod dodatnih količin.

Sodelovanje z Dinosom je, kot že rečeno, dobilo v zadnjem času novo kvaliteto, predvsem pri skupnem nastopanju pri poslovnih partnerjih, pri iskanju skupnih interesov, pri naložbah in nazadnje pri pridobivanju novih

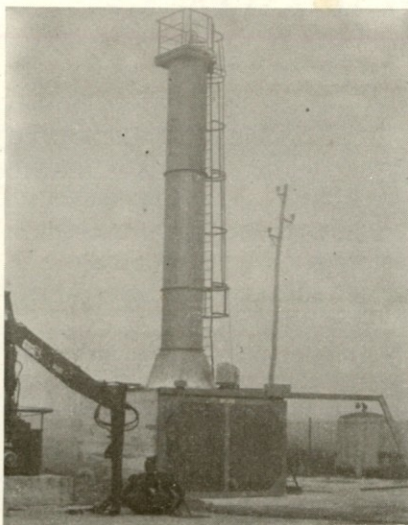

Sedanji lomilec . . .

kupcev, kajti celotna prodaja naših izdelkov gre preko DINO-SA“.

„Govorili ste nekaj o naložbah in o novi tehnološki opreči, kako je s tem?“ nas je zanimalo ob obisku v Dobovi.

„S pomočjo delovne organizacije DINOS bo v kratkem stekla nova sodobna pripravljavnica livarskega vložka, s čimer se bo posodo-

Nova „hruška“ za lomljenje litine

Formanje bodočih odlitkov

bila naša proizvodnja in hkrati povečale kapacitete. Omenjena pripravljalnica bo mehanizirana z razvijalnim stolpom, hidravličnim lomilcem litine, ki smo ga dobili z naše DE Maribor z ustreznim dvigalom, vozili in viličarjem za transport.

Zmogljivosti predelave bodo po tej pridobitvi odvisne predvsem od količin materiala, ki jih bomo dobili od vaše delovne organizacije, po sedanjih izračunih naj bi bile od dva tisoč do dva tisoč 500 ton letno. Vsa ta litina naj bi se v glavnem predelala v našem pripravljalnem centru. Računamo tudi, da bi opravljali tudi določene storitve za nekatere poslovne partnerje, seveda če bo za to obstajal določen interes. Tudi ta komercialni promet bi se odvijal prek Dinosove komercialne.

Ko sem že pri komercialnem prometu, naj poudarim, da ob tem, ko nam DINOS dobavlja vso litino, ki jo letno potrebujemo za našo proizvodnjo, 75 % prodaje naših izdelkov poteka prek Dinosa. No, in v tem je ta naša kooperantska vez, ki je že nekaj let več kot uspešna."

Faza čiščenja odlitkov

"Gospodarske razmere so pač take, da nobeni delovni organizaciji ni z rožicami postlano, težave so povsod takšne ali drugačne pri poslovanju. Ali se odražajo tudi pri vas? "

„Brez težav nismo nikoli. V lanskem poslovnem letu je bilo na našo nesrečo veliko storniranih naročil od Indosa, Litostroja in Strojne tovarne iz Trbovelj. Ob tem pa so se tudi naročila zmanj-

šala. To je bilo moč čutiti v zadnjih treh mesecih. Tako se je naša proizvodnja nemo teno odvijala le do septembra, nato pa so nastopile omenjene težave. Prisiljeni smo bili iskati nove poslovne partnerje. Samo za ilustracijo naj povem, da je skupna količina storniranih naročil znašala našo dvomesečno povprečno proizvodnjo, kar predstavlja 350 ton odlitkov.

Vedno sem bil optimist in upam, da se te težave ne bodo porajale tudi v tem letu in da bomo z Dinosom z roko v roki še naprej uspešno sodelovali in ob novem pripravljalnem centru uspešno realizirali zastavljene cilje."

„S tem pa ste že zašli na področje vaših načrtov za v prihodnje. Kakšni so ti? "

„Nekaj njih sem že omenil. Ob novi pripravljalnici litinskega vložka in spremljajoči opremi si želim predvsem še tako uspešno sodelovanje z delovno organizacijo DINOS, in to tako pri dobavi litine in odpadkov barvnih kovin kot pri sami prodaji. Pri tem pa bomo morali skupaj iskati nove kupce in ustreči predvsem njihovim željam in potrebam. Veliko pozornosti bomo morali ob tem nameniti tudi kakovosti naših izdelkov.

Ob koncu bi se rad v imenu celotnega kolektiva prek vašega glasila zahvalil Dinosu za dosedanje uspešno sodelovanje in za veliko mero posluha pri razvoju naše organizacije. Naša želja je, da bi to sodelovanje ne samo obdržali, temveč tudi poglobljali tako na področju dobave vaših materialov in prodaje naših izdelkov, kar bo v prid našim skupnim ciljem."

Miha Srakar in
Janez Češnovar

Še enkrat formanje

DOPISUJTE V GLASILO

RAZVLAKNENJE NA MIKALNEM STROJU V TO VRBLJENAH

Ker je bil v glasilu predhodno že članek o trgalnem stroju, sem menil, da bi moral nekoliko več spregovoriti tudi o mikalniku, ki predstavlja nadaljnjo tehnološko fazo kvalitetnejšega razvlaknjevanja regeneratov, dobljenih na trgalnem stroju in ga uporabljamo za pripravo sekundarnih surovin — vlaken, ki so v predelovalni industriji namenjena za kvalitetnejše izdelke.

Regenerate mikamo z dvo in tro-mikalniki. V obratu TO Vrbljene imamo dvomikalnik, ki je sestavljen iz grobega in finega mikalnika. Nad zgornjim obodom tamburja ali mikalnega valja so nameščeni pari vračalnih in delovnih valjev, po katerih dobi stroj tudi ime valjčni mikalnik. Skupino teh mikalnikov imenujemo mikalni sestavek. Vsi valji mikalnega sestavka so opremljeni z žagasto mikalno oblogo. Mikalnik ima nalogo, da kosmiče tekstilnih regeneratov, ki smo jih dobili po predelavi na trgalnem stroju, razdeli na vlakenca. Pri mikanju — kardiranju se regenerati dokončno premešajo, razvlaknijo, odstranijo se nečistoče in kratka vlakna. Mikanje mora biti obzirno, da se vlakna ne poškodujejo, s tem da se morajo razvlakniti. Pripravljen regenerat, ki je stisnjen v balah, ročno nakladamo preko pnevmatske naprave v nakladalnik, ki je priključen grobem mikalniku. Transportni trak, ki se nahaja v nakladalniku in je opremljen z iglami, odvaja material v avtomatsko delujočo tehtnico. Tehtnica natehta vedno enake količine regenerata in gradi enakomerno plast, ki se dovaja v grobi mikalnik. Regenerat se najprej rahlja v vpetem stanju s podajalnima valjčkoma in briserjem. Popolno rahljanje pa se op-

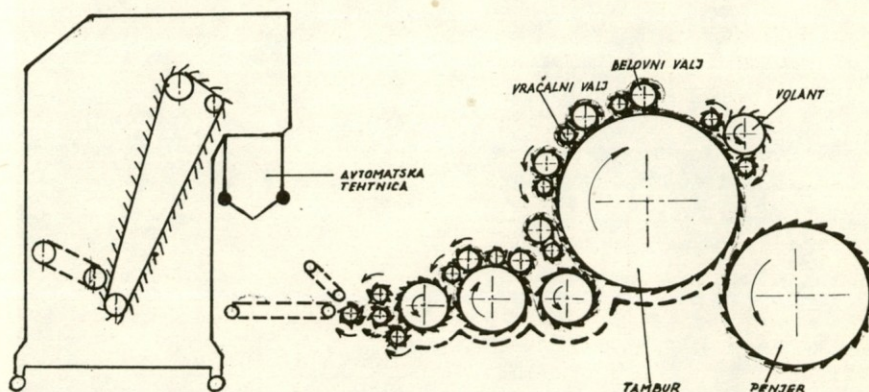
ravlja v predmikalniku, in to z žagastimi valji predtamburja, delovnimi in vračalnimi. Deloma zrahljano predivo se s prenosnim valjem prenaša na tambur grobega mikalnika, ki ima grobo žagasto oblogo in kosmiče vedno bolj rahlja — mika. Da je mikanje intenzivnejše, so nad tamburjem štirje pari delovnih in vračalnih valjev. Za uspešen prenos že delno razvlaknjenega regenerata s tamburja na penjer je tamburju prigraven volant. Naloga volanta je, da regenerat, ki je v oblogi tamburja, narahlja in pridvigne zato, da ga tambur lažje nametava v odmikajočo oblogo penjera. S prenosnim valjem se regenerat prenaša na drugi fini mikalnik, ki ima enako funkcijo kot grobi, s tem da je mikanje — razvlaknjevanje še bolj intenzivno, kar nam omogočajo finejše žagaste obloge. Po prehodu regenerata skozi fini mikalnik nam snemalna sekirica snema popolnoma razvlaknjeni material, ki se s pnevmatskim

vlekrom odvaja v posebni prostor pred stiskalnico.

Z mikalnikom dosežemo višjo stopnjo obdelave — razvlaknjevanja tekstilnih regeneratov in s tem večjo kakovostnejšo uporabnost za tekstilno industrijo, kot jo dobimo s predelavo na trgalnem stroju.

V zadnjem letu smo uspeli pripraviti tako kvaliteto regeneratov, da so uporabni za izdelavo raznih prej. V letošnjem letu smo v sodelovanju s SUKNOM Jurjevica uspeli pripraviti cca 10.000 kg kvalitetne preje, ki smo jo prodali na domačem trgu po petkrat višji ceni, kot bi bila prodajna cena samega regenerata. Brez mikalnika nam to vsekar ne bi uspelo. Zato je mikalnik pomemben stroj za izdelavo kakovostnih sekundarnih surovin in iz njih sorazmerno kakovostnih izdelkov in dohodkovno zanimivih izdelkov.

Stane Otoničar

Del dvomikalnika z nakladalno omaro, tehtnico predmikalnikom in grobim mikalnikom

RAZMIŠLJANJA DELAVKE OB DNEVU ŽENA

Čeprav je od letošnjega Dneva žena — 8. marca poteklo že skoraj mesec dni, želimo kljub temu v tej številki objaviti članek neke delavke, ki takole po svoje razmišlja o tem vsakoletnem prazniku žena, mater in deklet.

V teh dnevih se spodobi, da se novinarji in uredniki večjih ali manjših, pomembnejših in morda nekoliko manj pomembnih javnih glasil spomnijo 8. marca — dneva žena. In kaj vse se spodobi ob tem dnevu verjetno drage delavke, ženske, dekleta, žene, matere, sestre, hčere, ljubice, prijateljice . . . dobro čutite tudi na svoji koži.

V glavnem je ta občutek prijeten. Začne se že zjutraj v vseh tistih družinah, kjer se običajno zaspani in namrščeni moški del družine zbudi TEGA DNE malce bolj zgodaj, nasmehne se, zažgoli: „Dobro jutro!“ Če je dobre volje, nam (morda) že v posteljo zadiši po pravkar skuhani kavici in sploh je vse krasno. Še bolj veselo je čez nekaj ur v službi, kjer nas šefi kar zibajo na rokah, sodelavci pa vabijo na kavico ali pa tudi na kaj močnejšega. Če je sindikalna organizacija sploh kaj vredna, ne gre brez zabave za vse ženske (da o moških ne govorimo!) in seveda brez obveznega nageljna ali kakšnega manjšega darila za vsako delavko. No, malce manj veselo je potem zvečer, ko zaman čakamo svojega moškega. Se je pač zadržal na njihovi proslavi dneva žena . . .

Če je pri vas doma in v službi drugače, ni seveda nič hudega. Odstopanja so vedno normalna in to tista navzgor, kakor tudi ona navzdol. Je pa res, da je za večino žensk ta dan vendarle drugačen od drugih. Zakaj? Veste dragi naši moški (če seveda berete tele vrstice), ženske se ob takih dnevih zelo rade zamislimo nad seboj in vami.

Pozornost in pomoč, ki smo jo v mnogih primerih deležne zgolj na ta veličastni 8. marec, je zlagana. Laži pa nočemo. Bolje kruta resničnost kot pa sprenevedanja, si pravi marsikatera! In ob tem si vse več vrljih Slovencev pomane roke in ženskam v svoji okolici niti ne vošči njihovega praznika. „Pa nič, če nočete!“ si pravijo. Saj ni res, da nočemo! Hočemo, pa še kako hočemo, le da večkrat, vedno.

Kako rada se narobe razume ženska želja po emancipaciji! Kaj sploh pomeni ta beseda? Ali moški res mislite, da si želimo ženske „nositi hlače“? Da hočemo izgubiti našo ženstvenost, ženski način razmišljanja, samo

nam lastna občutja materinstva? Nikakor! Želimo ostati to, kar smo — ljudje. Ljudje pa smo ženske in moški. Hvala bogu, med seboj tudi precej različni, a v marsičem enaki. To enakost pa ženske hočemo in zahtevamo.

V Jugoslaviji, predvsem pa pri nas v Sloveniji, smo jo že v veliki meri dosegle. Skorajda ni več poklica, kjer bi ženskam pred nosom zapirali vrata. Čeprav še vedno malo, a vendar je vse več žensk, ki so družbeno in politično aktivne in tudi žensk, ki so zasedle mesta in ugled, ki je bil še včeraj rezerviran samo za moške. Umetnice, znanstvenice, zdravnice, direktorice in ne nazadnje tudi ženske v politiki so v zadnjih letih ničkolikokrat dokazale, da niso le enake z moškimi, ampak da jih lahko v marsičem tudi prekašajo. Ne pozabimo, na

Žene, matere, dekleta, delavke, samoupravljalke

primer, operne pevke Marjane Lipovšek ali morda akademske slikarke Adriane Maraž, ki sta dosegli mednarodni uspeh, pa Vide Popović z njenim vidasilom, ali morda Milke Planinc, ki je (kot vse kaže) bila precej uspešnejša od Mikuličeve vlade in — Mojce Drčar-Murko, ki je prva ženska, ki kandidira za mesto predsednika slovenske države.

To pa ni od muh. Predvsem zato ne, ker je tako uspešnih žensk še veliko in ker to niso nikakršne možače, ki bi si želele postati možiki, ampak je večina poročenih žena in mater z vsemi obveznostmi, ki jih tako stanje tudi prinaša.

In prav v tem pa vas, dragi možki naš „šibkejši“ spol močno prekaša. A pri tem ne mislim le na pravkar omenjene Marijane, Adriane, Vide, Milke in Mojce. Mislim tudi na vse Francke, Micke, Marije, Slavke, Fikrete, Fatime, Sose, Slobodanke in podobne. Skratka, na vse tiste naše ženske, ki so nase prevzele dvojno breme: delo v službi in delo doma. To so ženske, ki jih po naporu osemurnem delavniku doma čaka še en „šiht“, ki pa (žal) ni časovno omejen. Te ženske se po prihodu iz službe ne zleknejo v fotelj ali na kavč in ne čitajo časopisa, ampak pripravljajo kosilo, že mislijo na večerjo in skrbijo, kdaj bodo lahko poskrbele za otroke in zlikale goro opranega perila, ki jih čaka v kopalnici.

Te bitke za enakomerno ali pa (če hočete) enakopravno porazdelitev drugega dela „šihata“ pa tudi večina Slovenk in drugih žena v Jugoslaviji še ni izborila. Skratka, to je tista emancipacija, za katero se bomo ženske pri nas še toliko. Zmaga pa ne bo prišla ne zlahka ne kmalu, kajti zelo težko je izkoreniniti navade, ki so bile ustoličene stoletja.

Morda pa vendarle ne bo tako težko, če nam boste pri tem pomagali možiki. Samo od vas je odvisno, ali nam bo vsem skupaj bolje. Kot prvo se zavedajte, da tudi ženske dobro vemo, da krava ne more postati bik in tudi mi

nočemo spreminjati spola. Je pa res, da je včasih bik močnejši od krave in ji pogosto pomaga premakniti voz, ki ga vlečeta. Tako se tudi vi malce bolj vpnite v vaš družinski voz, a pri tem seveda ne postanite „copate“, ker ženske imamo rade prave moške, ki znajo biti obenem odločni in tudi ustrežljivi kavalirji, vi pa tudi

raje vidite urejeno in spočito žensko kot pa utrujeno razvalino, ki ji ni niti do nasmeha. No, in šele ko bo večina družin takih, bomo lahko upravičeno skupaj nazdravljali osmemu marcu — prazniku vseh emancipiranih žensk in moških.

DELAVKA

TUDI LETOS NAS JE OBISKALA KURIRČKOVA POŠTA

Letošnja Kurirčkova pošta Osnovne šole Prežihov Voranc v naši delovni organizaciji

Tako kot vsako leto je tudi letos prvi spomladanski ponedeljek krnila na pot letošnja Kurirčkova pošta, ki bo imela svoj zaključek 20. maja v Žalcu. Vsebina te tradicionalne pionirske manifestacije ima letos prenovljeno podobo, saj morajo pionirji in pionirke opraviti številne naloge, in to s področja revolucionarnih izročil, SLO in DS, bratstva in enotnosti ter dela pionirjev.

Našo delovno organizacijo je tudi letos obiskala Kurirčkova pošta Osnovne šole Prežihov Voranc iz Ljubljane, s katero zelo uspešno sodelujemo, predvsem pri zbiranju koristnih odpadkov. Pod vodstvom mentorice pionirske organizacije na tej šoli Neve Kovač smo se v polurnem razgovoru pogovarjali s pionirko Livio — nosilko torbice, pa Alešem, Iztokom, Tino, Vesno, Edijem in zopet Tino o njihovem delu, učenju in njihovi vsakomesečni akciji zbiranja starega papirja. Čas je bil prekratek za daljši razgovor, kajti z osme javke v naši delovni organizaciji so se morali telefonično javiti na šolo, potem pa je skupina treh kurirjev odhitela na naslednjo javko v središče mesta, kjer je predala torbico z nalogo predstavnikom Osnovne šole Tone Čufar iz Ljubljane.

Janez Češnovar

ALI BO NOV PRAVILNIK RAZLIKOVAL DOBRO IN SLABO DELO?

Septembra 1987 smo se lotili zahtevne naloge – oblikovati sistem ocenjevanja osebnega prispevka k delu za DSSS.

Najprej smo ugotavljali, kako naj bi se sistem imenoval: pravilnik, organizacijski predpis, pravila, navodila. Po posvetu naj bi bila to navodila in res so bila kot taka posredovana 15. oktobra 1987 v 8-dnevno javno razpravo. Odmeva tedaj skoraj ni bilo, razen vprašanj finančne narave, na katera je bil posredovan pisni odgovor. Na DS DSSS 26. novembra 1987 Navodila za izvajanje osebnega ocenjevanja uspešnosti delavcev DSSS niso bila sprejeta. Pravno pregledan osnutek Pravilnika o osebnem ocenjevanju uspešnosti delavcev DSSS je bil 30. decembra 1987 posredovan v 15-dnevno javno razpravo. Tokrat so prispale večinoma dobre pripombe treh sodelavcev (čeravno smo mislili, da se jih bo oglašilo več) in tudi drugačen predlagani tovrstni pravilnik.

Skoraj vse konstruktivne pripombe in predloge smo upoštevali, kolikor se je za naše razmere pač dalo, npr.: novo predlagani pravilnik vsebuje med seboj neenakovredna merila in zato celo stran faktorjev. Pri nas je „neenakovrednost“ že upoštevana v razvidih del in nalog.

Predlagano je bilo tudi ocenjevanje **poznavanja dela**, za kar smo menili, da je to osnova za razporeditev na določena dela in naloge (pripravniki so obravnavani v posebni točki) in tudi sicer je vprašanje, kako **poznavanje konkretno meriti (testi, izpiti?)** – namreč, kdor svoje delo pozna, je lahko uspešen in imamo že tu vsebovano našo komponento iz meril.

Kakor je znano, imajo vse DO tovrstne pravilnike prilagojene za svoje razmere in je verjetno toliko različic pravilnikov, kot je delovnih organizacij. Kot vsaka smo tudi mi upoštevali svojo specifiko – predlagali smo pravilnik, ki naj bi glede na naše področje najbolj ustrezal.

Kratek povzetek Pravilnika o osnovah, načinu in merilih za ocenjevanje delovnega prispevka delavcev k uresničevanju nalog DSSS: ocenjuje se: obseg dela, kvaliteta opravljenega dela, odnos do dela in delovna disciplina, gospodarnost.

Pri vsakem merilu je pet možnosti, razpon ocene je od – 20 %

do + 20 %. Če je delavec v ocenjevalnem obdobju odsoten, bodisi zaradi koriščenja rednega letnega dopusta, bolniškega staleža ali pa zaradi nege družinskega člana, obdrži za izračun OD izhodiščno osnovo.

Tričlanska komisija naj bi skrbelo za izvajanje sistema ugotavljanja delavčeve uspešnosti po določbah pravilnika.

Delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in vodje organizacijskih enot ocenjuje generalni direktor glede na uspeh organizacijske enote, ki jo vodijo.

Na seji delavskega sveta DSSS 26. februarja 1988 je bilo slišati vprašanje, zakaj Pravilnik po dru-

KRVODAJALSKA AKCIJA NA PC LJUBLJANA

Razvoj medicinske znanosti, porast nesreč pri delu in prometu zahtevajo ustvaritev nujnih zalog krvi.

Na povabilo Rdečega križa Slovenije ter Občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije smo v letu 1986 prvič organizirali krvodajalsko akcijo.

Ker je po starem pregovoru vsak začetek težak, so se po prepričevanju akcije udeležili samo trije člani našega kolektiva – zelo malo, vendar se je začelo. Nismo obupali.

Februarja leta 1987 se je povabilu odzvalo devet delavcev, v letošnjem letu pa se je število krvodajalcev povečalo še za pet članov. Tako imamo sedaj na Predelovalnem centru Ljubljana-Črnuče štirinajst krvodajalcev, kar predstavlja 22 % vseh zaposlenih.

Za naslednje leto si bomo prizadevali pridobiti še nekaj krvodajalcev, da bi dosegli 40 % udeležbo, kar bi bil zelo lep uspeh glede na strukturo delavcev našega predelovalnega centra.

Vsem krvodajalcem se v imenu RK in ZSS zahvaljujemo za humano prostovoljno darovanje krvi ter predlagamo, da vsak krvodajalec pridobi za naslednjo akcijo še enega člana – krvodajalca.

Zdenka Kovač

gi javni razpravi ob upoštevanju pripomb oz. predlogov ni bil posredovan ponovno (torej tretjič) v javno razpravo. „Navodila“ so bila v javni razpravi od 15. oktobra 1987 dalje, sedaj pa je že marec 1988 in na tak način lahko pravilnik sprejemamo kar predolgo — sicer pa so delegati z gradivom za DS DSSS dobili tudi dopolnjeni pravilnik in naj bi sodelovali z bazo.

V resnici nismo vedeli, koliko so ljudje pripravljeni sprejeti sistem ocenjevanja osebnega prispevka delavca. Navdušenja kajpak nismo pričakovali, vendar pa tudi ne tako odklonilnega stališča — ali pa predstavlja nekaterim prilagoditev oz. navajanje na nekaj novega prevelik napor?

Sploh ni nujno za vse, da blestimo, pomembno je, da smo v glavnem uspešni. Zakaj potem izreden pomik navzgor ali navzdol ne bi bil ovrednoten? Kdo ima največ pomislekov? Marljivi lahko le pridobijo!

ZA ZAKLJUČEK

Pričakujemo, da bo uporaba pravilnika motivirala delavce k večjim delovnim uspehom, hkrati pa omogočila korak naprej k uveljavljanju delitve OD po delovnem prispevku.

S primernim nagrajevanjem bomo spodbudili potencialno ustvarjalnost vodij organizacijskih enot, da bodo z učinkovitim in strokovnim prijemom iskali še uspešnejše poti in možnosti za delo svojih organizacijskih enot. Ob tem je pomembna povezava in sodelovanje vodij oddelkov v okviru DSSS za doseganje skupnih ciljev in ustrezno afirmacijo najuspešnejših.

Darinka Umek

ISKRICE

Delajmo brez modrovanja; to je edina pot do znosnega življenja.

VOLTAIRE

Tako živahno, kot je bilo v sredo 16. marca na igrišču Osnovne šole Majde Vrhovnik v Ljubljani, na tej šoli že dolgo ni bilo. Ta dan je namreč omenjena osnovna šola skupaj s Krajevno skupnostjo Gradišče in našo delovno organizacijo pripravila dan, ki mu je dala naziv „Dan za družbeno koristno delo“.

Za to akcijo so se učenci in učiteljski zbor odločili potem, ko je imel Rafael Kravcar, predstavnik področja za tehnološki razvoj v DO DINOS na tej šoli posebno dveurno predavanje o koristnosti zbiranja odpadkov.

Akcija je bila široko zastavljena, uradno pa je potekala od 13. do 16. ure. V tem času so učenke in učenci po gospodinjstvih, po ulicah, zelenicah, dvoriščih in drugod zbirali vse vrste odpadkov od papirja, železa, pločevine, do steklenic. Na rokometnem igrišču so delavci našega tehničnega sektorja postavili zbiralnike za papir ter dva povsem nova za pločevino in železo. Za ta dva je bila ta akcija nekakšen preizkus, kako se bosta obnesla v nadaljnji uporabi.

Tudi nekoliko kislo vreme, vmes je tudi deževalo, ni motilo 450 učencev te šole, ki so pod vodstvom svojih učiteljev, še posebno pa ravnateljice LIKOVIČ Angelce in mentorice Mance Remic pridno zbirali staro šaro.

In kot je že v tradiciji, predvsem pa v navadi mladih zbiralcev, so zbrali največ papirja, saj jim je le-ta odpadek že od nekdaj nekakšen simbol med odpadki. Zbrali so ga kar prek 6 ton tako, da so morali naši delavci kar dvakrat prazniti zbiralnik. Pričakovati je bilo, da bo manj železnih in še manj pločevinastih odpadkov. In res, vseh teh odpadkov je bilo 250 kg, od tega le nekaj kg pločevine. Čeprav nekoliko premrazeni in mokri so vedrega obraza končali nadvse uspešno akcijo in v en glas so nam obljubili, da bodo še naprej vztrajno zbirali koristne odpadke, saj bodo s tem očistili okolje pred nesnago, pomagali industriji s sekundarnimi surovinami, pa še kakšen „cvenk“ bo padel v žep.

Lepo bi bilo, če bi tudi iz drugih krajev Slovenije lahko v prihodnje poročali o podobnih akcijah in potem bi se zlahka prepričevali, da pri mladih zbiralcih koristnih odpadkov le počasi prodira zavest o njihovi vsestranski koristnosti in uporabnosti.

Janez Češnovar

Le koliko pločevine smo že zbrali?

POROČILO O DELU UREDNIŠKEGA ODBORA NAŠEGA GLASILA, O VSEBINI IN STROŠKIH GLASILA

»dinos«

V LETU 1987

Delo uredniškega odbora glasila „dinos“ se v preteklem letu ni dosti razlikovalo od prejšnjih let. Deloval je po že ustaljeni praksi ter skladno z novim Pravilnikom o urejanju izdajateljskih razmerij in o izdajanju glasila v DO DINOS, ki ga je sprejel delavski svet delovne organizacije 26. 2. 1987. Omenjeni pravilnik je bilo potrebno uskladiti z novim Zakonom o javnem obveščanju.

Pri pripravi posameznih številk glasila je uredniški odbor v dobri meri uresničeval sprejeto programsko zasnovano ter usmeritve družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v DO DINOS.

Pri oblikovanju posameznih številke se je uredniški odbor zavzemal, da so bila zajeta vsa področja dela in poslovanja v delovni organizaciji ter dogajanja iz neposrednega življenjskega okolja naših delavcev.

V ocenah posameznih številke je prevladovalo mnenje, da glasilo dobro opravlja svoje poslanstvo, predvsem kar zadeva vsebino in obliko. Nekaj pripomb je bilo le na kakovost tiskanja, to še posebno velja za drugo številko. Kljub vsemu pa lahko upravičeno trdimo, da je glasilo v letu 1987 obveščalo naše delavce in upokojece o vseh pomembnejših dogajanjih v sami delovni organizaciji in izven nje.

Delo uredniškega odbora je od 2. številke dalje vodil novi glavni in odgovorni urednik Miha Srakar, ki ga je imenoval delavski svet DO na seji 26. 2. 1987. Dosedanji urednik Stanislav Pesjak kot

direktor TOZD po novem zakonu te funkcije namreč ni mogel več opravljati. Sicer pa je uredniški odbor deloval v sestavi kot leto poprej: Miha Srakar (glavni in odgovorni urednik), Stanislav

OBRAČUN OZIROMA STROŠKI ZA IZDAJO GLASILA za številke 1, 2, 3 in 4 v letu 1987

Materialni stroški:

— tiskanje, izdelava	2.344.300
— poraba papirja	104.710
— razpošiljanje: znamke, kuverte	79.749

Skupaj: 2.528.759

Avtorski honorarji:

— tehnični urednik Müller	165.224
— sestavljalec križank Bradeško	42.665
— honorarji delavcem za članke in nagrade za križanke oziroma kvize:	
DSSS	287.748
TOZD POS	24.416
TOZD Tekstilka	17.500
gl. in odgovorni urednik za št. 2 in 3	30.000
tajnica	40.000

SKUPAJ: 607.553

SKUPAJ: M + A 3.136.312

Pesjak, Marjan Razpotnik, Janez Ramovš, Dušan Burger, Olga Mitrovič in Cveta Meden (kot člani). Delovni nosilec priprave glasila je bil vodja službe za informiranje in tehnični urednik Janez Češnovar.

V letu 1987 so bile natisnjene štiri številke glasila, izhajale pa so v 760 izvodih. Posamezne številke so prejemale vsi zaposleni in upokoenci DO DINOS, pošiljali pa smo jih tudi nekaterim poslovnim partnerjem, družbenopolitičnim organizacijam in skupnostim ter delovnim organizacijam, s katerimi izmenjujemo svoja glasila. Štiri številke so obsegale 74 strani, torej v povprečju 18 na vsako številko.

Objavljenih je bilo 70 prispevkov oziroma člankov, dve enostranski križanki in dva slikovna kviza, 100 fotografij, 5 tabel oziroma shem in 1 karikatura. Glasilo je tudi lani tehnično oblikoval Mitja Müller, tiskal in razmnoževal Edo Usenik, križanke pa je pripravljala Ljubo Bradeško.

Zvrsti prispevkov v glasilu v letu 1987:

– o gospodarjenju in poslovanju	4
– o planiranju	3
– o izvozu	1
– o poslovnem sodelovanju	6
– o tehnološkem razvoju	5
– o inovativni dejavnosti	2
– o naložbah	2
– o samoupravljanju	4
– o delu delegacij za SIS	1
– o delu družbenopolitičnih organizacij	5
– o tržni dejavnosti	1
– o zakonodaji	1
– o varstvu pri delu	1
– o mednarodnem sodelovanju DO DINOS v svetu	2
– o priznanjih in odlikovanjih	3
– o SLO in DS	1
– o našem delovnem okolju	2
– o akcijah	4
– o informiranju	1
– o kadrih	1
– o rekreaciji in športu	9
– o raznih dogodkih – krajše vesti	11

Glede na to, da smo v lanskem letu izdali le štiri številke, primerjava glede na število člankov z letom 1986 ni možna. Kljub temu pa lahko ugotovljamo, da je struktura prispevkov ostala v istih okvirih kot že nekaj let poprej in to tako po vsebini kot po dolžini posameznih člankov.

Ob koncu tega poročila moramo tudi tokrat kritično napisati nekaj o sodelovanju oziroma bolj rečeno nesodelovanju posameznih enot in obratov, kar zadeva dopisovanje v naše glasilo. Vse vrste apeli, dogovori, včasih že tudi prošnje niso pomagale. Pris-

pevkov iz terena iz naših enot, obratov ni in ni kljub temu, da smo povečali višine honorarjev, ki se v mnogih primerih lahko primerjajo s honorarji uglednih slovenskih časopisnih hiš. Tako pa je še vedno ostalo glavno breme pisanja na peščici delavcev v strokovnih službah, seveda razen redkih izjem.

Kako okrepiti dopisniško mrežo za naše glasilo, bo torej ena od glavnih nalog uredniškega odbora v tem letu?

Uredniški odbor glasila
glavni in odgovorni urednik
Miha Srakar

ODŠLI SO V ZASLUŽEN POKOJ

Konec prejšnjega meseca so naše vrste zapustili trije delavci naše delovne organizacije, ki so tako rekoč orali ledino v razvoju Dinosa. Poslovili so se z mislijo, da nas bodo še naprej radi obiskovali in da bodo v prihodnje spremljali delo in razvoj svoje nekdanje organizacije, ki so ji bili vrsto let pripadni in zvesti.

Upokojili so se: **JANIČ Ana** – TO Ljubljana. V Dinosu je bila od leta 1955, nazadnje pa je opravljala dela in naloge referenta za odkup in prodajo na Kurilniški. Bila je vzorna delavka in vzgled mlajšim sodelavkam, zelo

aktivna pa je bila tudi na samoupravnem področju.

„Ja, prav s težkim srcem odhajam iz kolektiva, v katerem sem preživela toliko let. Bilo je tudi težko včasih, a človek se ob koncu spominja le tisto, kar je bilo lepo. Začela sem v težkih pogojih dela, danes pa je vse veliko lažje, ljudje pa so manj zadovoljni. Vnuki in delo na vrtu mi bodo poslej nadomestili delo pri Dinosu.“

Bojan ZOREC ob podelitvi za njegovo 25-letno delo v DO DINOS

ZOREC Bojan — DSSS. Kot tekstilni tehnik je bil v Dinosu od leta 1959, najprej v TO Bohova, od leta 1985 dalje pa v delovni skupnosti. Zaradi daljše bolezni se je moral invalidsko upokojiti, čeprav je vedno dejal, da bo delal toliko časa, kolikor mu bo služilo zdravje. Ob njegovem odhodu v pokoj mu želimo, da bi svoj zaslužni pokoj preživel srečno v krogu svojih najbližjih.

HUMAR Marija — TO Ljubljana. Polnih 25 let je združevala delo v Dinosu, nazadnje kot sortirka na ljubljanskem tekstilnem obratu. „Pridružila bi se rada izjavi moje sodelavke Janičeve. Ni tako lahko oditi. Saj tako in tako večina časa preživljaš v službi in se na ljudi privadiš. Problemi so bili in tudi vedno bodo, a jih človek pozabi. A kaj bom delala sedaj, ko sem upokojena? Že sedaj nimam več dosti časa, včasih popazim na vnuka, pa kuhanje, pospravljanje, rada pa tudi berem.“ Bo že, v Dinosu pa se bom še rada vračala.“ Ob koncu so mi vsi trije dejali, naj prek glasila pozdravim vse sodelavce z željo, naj zdržijo še naprej. Tudi mi jim zaželimo, da bi v miru, predvsem pa v zdravju preživljali svoj zaslužen pokoj.

ZAHVALE — ZAHVALE — ZAHVALE

ČEPRAV SO OD NOVEGA LETA PRETEKLI ŽE TRIJE MESECI, PA MORDA NE BO ODVEČ, ČE V PRVI LETOŠNJI ŠTEVILKI GLASILA OBJAVIMO ČESTITKO IN ZAHVALO, KI JO JE OB KONCU PRETEKLEGA LETA POSREDOVAL NAŠ UPOKOJENEC.

Spodaj podpisani Franc Skrbinšek, Strelci 6, Markovci, še pred 17. leti vaš aktiven delavec na skladišču Dinosu v Ptujju, se vam prav lepo zahvaljujem za novoletno darilo, čestitko ter tudi za glasilo, ki ga redno dobivam.

Prav posebno pa se vam zahvaljujem za naklonjenost, ker se še vedno spominjate na nas nekdanje sodelavce pri vas, ko smo še delali pod zelo težkimi pogoji, isto primitivno, ker takrat pač ni bilo mehaničnih pripomočkov, kakor je to danes.

Nadalje želim celotnemu kolektivu Dinosu srečno, zdravo in veselo novo leto 1988, pri poslovanju v podjetju pa največje možne uspehe v tem letu.

Vas pozdravljam

Skrbinšek Franc

PRAVILNA REŠITEV NOVOLETNE KRIŽANKE

SPLETENINA TRASIBULOS RĚT ČELIST EDIL RANAR MENIH
ČA ŽELIMO VAM SENE OSAMILO PASTERNAK NALITEK
OSTANEK SANA NOV OTIRAČA SADAT ITA BRK ČN AVLA
CAR LAS BOSJAK SOPARA AH LAVTAR RANA NADA NE
OPOJENOST ONEIROLOGIJA OSIR SKAKAVEC ŠIV ERA TAN
GE EAK OZEBEK UMETNO USNJE LS TRTA DS ETAMIN
NALET TETA IVERICA UTAH KOCUVAN

Za NAGRADNO križanko razpisujemo dve nagradi: prva velja 5.000 din, druga pa 3.000 din. Rešitev pošljite najkasneje do 20. MAJA 1988 na naslov: Uredniški odbor glasila „dinos“, Titova 118, Ljubljana. Ne pozabite ob strani križanke pripisati svojega naslova! Rešitev, kot ponavadi, lahko pošljete tudi na dopisnici.

ŽREBANJE

NAGRADNE NOVOLETNE KRIŽANKE

Žrebanje nagradne novoletne križanke je bilo na Dan žena — 8. marca 1988 v sobi direktorja TOZD Tekstilka, na PC Titova 18, v Ljubljani.

Komisijo so sestavljali: Cveta Meden, Stanislav Pesjak in Zdenka Lindič, ki je iz koška jemala rešitve.

Na uredništvo je prispelo kar 11 rešitev. Žreb je izbral naslednji dve nagrajenki:

1. nagrado v znesku 2.000 dobi Jožica GRAJZAR, upokojenka DE Kranj

2. nagrado v znesku 1.000 dobi Jelena LAZIČ—KRANJEC, upokojenka DSSS.

Čestitamo!.

NAGRADNA KRIZANKA

	DUPLINA V PLJUČIH ZARADI TUBERKULOZE	OMENITEV	KOVINA	KRATICA MEDNAROD. ORGAN. ZA BEGUNCE	SVETNA IVO	BESEDA IZ ZAČETNIC	STANJE EDNINSKA OBLIKA
	POLITIČNI VODJA MED NOB						
	IME DVEH CELIN						
	PREPOVED UGOVOR V POLITIKI				RUDI ZAVRL		
	PEVKA PRODNIK PRIPADNIK VOJSKE			OLIVER MLAKAR	JASNOST MODRINA	PRISTAŠ ESTETIKE	
IME DRUŽBENO-POLITIČNEGA DELAVČA BAČIČA	ZALEDENITEV	GIBANJE ZRAVA	ŠEF EKONOMATA	DOMAČA TVORNICA RUBLJA	ORANJE	2000 KG MEHISKI SLIKAR (DIEGO)	GORSTVO VARABOJI VERDIJEVA OPERA
REDITEV GOVEDI							NADUHA NOČNO ZABAVISCE
VRSTA ENERGIJE							ALBIN-KRAJSE ZVITOREPKA
ZNAMKA ČESKIH TRAKTORJEV					USKLAJENOST PREKLA		VRHNJA HE NA PLAST SAVI, KI CELIC JO ZE EPITELINGRADIJO
LUKA NA JUGU ARABIJE				NAŠ BIVSI TOZDARIJ-LATINSKO IZGNANJE	PERZIJA DESNI PRITOK UNE	PRIMER PITANA ŽIVAL	
HERCEGOVEC							
SORTA ,TIP					KARDELJ EDVARD	SI. PISEK IN PUBLICIST	
VLADIMIR NAZOR		MIKALNI STROJ LEDRA. PRSA				JAPONSKI POLITIK (BISMARCK-HIROBUMI) LOG. DO ROZA PERUNIKA	
IME JUNAKA IZ STRIPOV KIRBYJA			Z-L ILOVICA		KAPITJE SOBICA V OPERI		
STONOGA STRIGA						PLUG DRŽAVA V ZAHOD. AFRIKI	
BUTEC, IDIOT				ENAKI ČRKI	STROJ ZA MLETJE ZANI-MANJE	IT. MESTO D'AMPEZZO	OH LAP - ZLAHTNA SORTA JABOLK
LETALO				KLINČEK NAGE - J - NOVA ...		UM USIJE, KI GA ZBIRAMO DUSA	
						ETIOPSKI PLEMISKI NASLOV MRAVLJA	ONAH - DRUGO IME ZA JANEZ
	PRED-DVERJE, ATRIJ						
	STAROGRŠKI SVOBODNJAK					JEDACA ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE	
	RADIO-INDUSTRIJA ZAGREB					EDEN SOKRATOVIN TOZILEV IVO ROBIČ	N
	POZNA SORTA SOLATE						
	PRITOK MOZELE V POSARJU, ZRN					PRITOK GANGESA V INDIJI	

Glasilo „dinos“ izdaja DO DINOS, Ljubljana, Titova 118. Ureja uredniški odbor: (glavni in odgovorni urednik) Miha Srakar, člani: Marjan Razpotnik, Janez Ramovš, Stanislav Pesjak, Dušan Burger, Olga Mitrovič in Cveta Meden. Tehnični urednik: Janez Češnovar. Tisk in razmnoževanje: Edo Usenik. Izhaja v 760 izvodih. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu št. 421-1/72.